

28. Kto bola Mária Magdaléna?

Dvadsať ôsma z 54 otázok o Ježišovi Kristovi a Cirkvi, na ktoré odpovedá tím profesorov histórie a teológie z Navarskej univerzity.

14.09.2023

Údaje, ktoré máme z evanjelií o Márii Magdaléne, sú veľmi stručné. Lukáš (8,2) nás informuje, že medzi ženami, ktoré Ježiša nasledovali a pomáhali mu svojím majetkom, bola Mária, zvaná Magdaléna – istá žena menom Mária pôvodom z Migdal Nunayah

(grécky *Tariquea*), malej dediny pri Galilejskom jazere, 5,5 km na sever od Tiberiasu.

Ježiš z nej vyhnal sedem zlých duchov (Lk 8,2; Mk 16,9), čiže „všetkých zlých duchov“. Výraz možno chápať ako posadnutosť diablom, ale aj ako telesnú alebo duševnú chorobu.

Synoptickí evanjelisti sa o nej zmieňujú ako o prvej zo skupiny žien, ktoré z diaľky sledovali ukrižovanie Ježiša (Mk 15,40-41) a ktoré sedeli oproti hrobu (Mt 27,61), keď Ježiša pochovávali (Mk 15,47). Uvádzajú tiež, že po sobote, čoskoro ráno, sa Mária Magdaléna a ďalšie ženy k hrobu vrátili, aby telo pomazali nakúpenými voňavými olejmi (Mk 16,1-7). Anjel im povedal, že Ježiš bol vzkriesený a prikazuje im odovzdať túto správu jeho učeníkom (porov. Mk 16,1-7).

Svätý Ján uvádza s drobnými odchýlkami rovnaké údaje. Mária Magdaléna je s Pannou Máriou pri kríži (Jn 19,25). Po sobote, ešte za tmy, prišla k hrobu a videla, že je kameň odvalený a oznamuje to Petrovi. Myslí si, že niekto Ježišovo telo vzal (Jn 20,1-2). Pri návrate k hrobu plače a stretáva sa so vzkrieseným Ježišom, ktorý jej prikazuje, aby oznámila učeníkom, že vystupuje k Otcovi (Jn 20,11-18). To je jej sláva. Preto ju cirkevná tradícia na východe nazýva *isapóstolo* (rovná apoštolom) a na západe *apostola apostolorum* (apoštolka apoštolov). Na východe existuje tradícia, ktorá hovorí, že bola pochovaná v Efeze a že jej pozostatky boli prevezené v 9. storočí do Konštantínopolu.

Mária Magdaléna a zámena s inými ženami z evanjelií

Mária Magdaléna bola často stotožňovaná s inými ženami, ktoré sa objavujú v evanjeliách. Od 6. a 7. storočia bola v latinskej cirkvi tendencia stotožňovať Máriu Magdalénu s hriešnou ženou, ktorá v Galilei v dome farizeja Šimona zmáčala Ježišove nohy svojimi slzami (Lk 7,36-50).

Na druhej strane niektorí Otcovia a cirkevní spisovatelia už pri harmonizovaní evanjelií stotožňovali túto hriešnu ženu s Máriou, sestrou Lazára, ktorá v Betánii pomazáva vonným olejom hlavu Ježiša (Jn 12,1-11; Matúš a Marek v podobnom úryvku hovoria, že to bola žena a že k pomazaniu došlo v dome Šimona Malomocného: Mt 26,6-13).

V dôsledku toho, hlavne vďaka svätému Gregorovi Veľkému, sa na západe rozšírila myšlienka, že tieto tri ženy boli jedna a tá istá osoba. Avšak evanjeliové údaje

nenaznačujú, že máme stotožňovať Máriu Magdalénu s Máriou, ktorá pomazáva Ježiša v Betánii, lebo táto žena, ako sa zdá, je Lazárovou sestrou (Jn 12,2-3).

Nie je možné z toho vyvodiť, že je totožná s hriešnicou, ktorá podľa Lk 7,36-49 pomazala Ježiša, aj keď tomu pomáha skutočnosť, že svätý Lukáš hneď po rozprávaní, v ktorom Ježiš tejto žene odpúšťa, poukazuje na to, že mu pomáhalo niekoľko žien, medzi nimi Mária Magdaléna, z ktorej vyhnal sedem zlých duchov (Lk 8,2). Okrem toho Ježiš chváli lásku hriešnej ženy: „Odpúšťajú sa jej mnohé hriechy, lebo veľmi miluje“ (Lk 7,47) a táto veľká láska sa prejavila aj pri stretnutí Márie s Ježišom po vzkriesení (Jn 20,14-18).

V každom prípade, aj keby išlo o rovnakú ženu, jej hriešna minulosť nie je hanbou. Peter bol neverný Ježišovi a Pavol prenasledoval

kresťanov. Ich veľkosť nespočíva v ich dokonalosti, ale v ich láske.

Mária Magdaléna, prvotná cirkev a gnostické sekty

Vďaka svojej významnej úlohe v evanjeliu to bola postava, ktorej bola venovaná veľká pozornosť zo strany niektorých okrajových skupín v prvotnej cirkvi. Ide predovšetkým o gnostické sekty, ktorých spisy obsahujú tajné zjavenia Ježiša po zmŕtvychvstaní a na vyjadrenie svojich myšlienok používajú postavu Márie. Sú to rozprávania, ktoré nemajú historický podklad. Otcovia cirkvi, cirkevní spisovatelia a ďalšie diela zdôrazňujú úlohu Márie ako apoštolky Pána a hlásateľky evanjelia.

Od 10. storočia sa objavili vymyslené rozprávania, ktoré vychvaľovali jej postavu a ktoré sa šírili hlavne vo Francúzsku. Tu vzniká legenda, ktorá nemá žiadne historické

opodstatnenie, že Magdaléna, Lazár a niektorí ďalší, keď začalo prenasledovanie kresťanov, odišli z Jeruzalema do Marseille a evanjelizovali v Provensálsku. Podľa tejto legendy zomrela Mária v meste Aix-en-Provence alebo v Saint Maximin a jej pozostatky boli prevezené do Vézelay.

Juan Chapa

.....

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/28-kto-
bola-maria-magdalena/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/28-kto-bola-maria-magdalena/) (08.08.2025)